

TAKVÂ EHLİ VE RIZIK*

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn...

El-hamdü li'llâhi'llezî esbağa aleynâ niamehû zâhireten ve bâtineh... Ve's-salâtu ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ şefî'l-ümmeti nebiyyi'r-rahmeti muhammedini'l-mustafâ... Ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ'...

Emmâ ba'd: Fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fî'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَمَا تَسْتَحْيُونَ تَجْمَعُونَ مَا لَا
تَأْكُلُونَ وَتَبْنُونَ مَا لَا تَعْمُرُونَ وَتَأْمُلُونَ مَا لَا
تُدْرِكُونَ أَلَا تَسْتَحْيُونَ مِنْ ذَلِكَ

(طب. عن أم الوليد بنت عمر بن الخطاب)

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

RE. 495/6 (*Yâ eyyühe'n-nâs, emâ testahyûne? Tecmeûne mâ lâ te'külûne, ve teb'nûne mâ lâ ta'murûne, ve te'mülûne mâ lâ tûdrikûne. Elâ testahyûne min zâlike?*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsanı veikramı dünyada ve ahirette cümlelerin üzerine olsun... Allah-u Teâlâ hazretleri iki cihanda cümlelerinizi aziz eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz Hazretleri'nin mübarek ehadîs-i şerîfesinden bir demet okuyup izah etmek, dinlemek üzere burada toplandık. Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına, izahına geçmezden önce, Peygamber SAS Efendimiz'e sevgimizin ve bağlılığımızın bir nişanesi, saygımızın bir emaresi olmak üzere, önce onun ruhuna, sonra onun âlinin, ashabının, etbâının ruhlarına; hâsseten verese-i enbiyâ, ulemâ-i muhakkıkîn, sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ervâhına; sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullahın ruhlarına;

Bu hadîs-i şerîflerin bize kadar ulaşmasına emek sarf etmiş, hakkı geçmiş olan bütün ravilerin ve hadis alimlerinin ruhlarına; beldemizin fatihlerinin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, muvahhid askerlerin ruhlarına;

Cümle hayrât u hasenât sahiplerinin ve hâsseten içinde toplandığımız şu caminin binasına ve tamirine ve mamur olarak hizmete devamına yardımcı olanların ruhlarına; beldemizin medâr-ı iftiharî enbiyâ ve sahabe ve tabiîn ve sâir

salihînin ervâhına; Yûşa AS'dan, Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretlerinden sâir evliyâullahâ kadar...

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere şumescide toplanmış, gelmiş bulunan siz kardeşlerimizin de âhirete göçmüş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun, ruhları şad olsun diye ve yaşayan biz müslümanların da Rabbimiz'in rızasına uygun ömür sürüp huzuruna yüzü ak, alnı açık, sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olsun diye bir Fâtiha, üç İhlâs-ı şerîf okuyup öyle başlayalım, buyurun!

.....

a. Allah'tan Utanmaz mısınız?

Dersimizin ilk hadîs-i şerîfi öyle bir hadîs-i şerîf ki, muhterem kardeşlerim, dinledikten sonra oturup, elimizi yüzümüze kapayıp, ağlaya ağlaya camiye terk etmemiz lâzım!

Peygamber SAS Hazretleri, Hz. Ömer RA'nın kızı Ümmü'l-Velid

RA'nın rivayet ettiğine göre şöyle buyurmuş:¹

¹ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XXV, s.172, no:421; Beyhaki, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.354, no:10562; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.61, no:2343; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.X, s.505, no:18043; İbn-i Adiy, *Kamil fi'd-Duafa*, c.VII, s.97; Ümm-ü Velid bint-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XVIII, s.66, no:43962; *Camiü'l-Ehadis*, c.XXIII, s.119, no:25696.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَمَا تَسْتَحْيُونَ تَجْمَعُونَ مَا لَا
تَأْكُلُونَ وَتَبْنُونَ مَا لَا تَعْمُرُونَ وَتَأْمَلُونَ مَا لَا
تُدْرِكُونَ إِلَّا تَسْتَحْيُونَ مِنْ ذَلِكَ

(طب. عن أم الوليد بنت عمر بن الخطاب)

RE. 495/6 (*Yâ eyyühe'n-nâs, emâ testahyûne? Tecmeûne mâ lâ te'külûne, ve teb'nûne mâ lâ ta'murûne, ve te'mülûne mâ lâ tüdrikûne. Elâ testahyûne min zâlike?*)

(*Yâ eyyühe'n-nâs*) “Ey insanlar! (*Emâ testahyûne*) Utanmaz mısınız? Utanmıyor musunuz? Arlanmıyor musunuz? Haya duymuyor musunuz?”

Galiba onun üzerine demişler ki:

(*Ve mâ zâke yâ rasûla'llah*) “Niye bu hitabınız, yâ Rasûlallah?” diye sormuşlar ki şerhte öyle diyor. “Bu hitabın aslı, esası, sebebi nedir?” diye anlamak istemişler.

Bir başka rivayette de:

(*Emâ testahyûne mina'llâhi teâlâ.*) “Allah-u Teâlâ'dan utanmaz mısınız?” diye o rivayet de varmış.

Muhakkak yürekleri ağızlarına gelmiştir, o hitabı duyunca beyinlerinden vurulmuşa dönmüşlerdir de sebebini anlamak istemişlerdir. Muhakkak onun için sormuşlardır.

Efendimiz devâmen buyuruyor ki:

(*Tecmeûne mâ lâ te'külûn*) “Yiyemeyeceğiniz kadarını topluyorsunuz, biriktiriyorsunuz.”

İhtiyacınızdan fazla topluyorsunuz. Boyuna topla...

“—Rabbenâ hep bana! Rabbenâ hep bana!”

Haftanın kaç günü para kazanacağım, yiyecek bulacağım diye hepimizin hâli... Bu bize hitap! *Yâ eyyühe'n-nâs* dediğine göre, biz de insansak, bize, hepimize hitap...

Demek ki yiyecek kadar toplamaya bir mazeret var da... “Yemeyeceğinizi niye topluyorsunuz, ne bu böyle depo etmek boyuna?”

(*Ve teb'nûne mâ lâ ta'murûne*) “İçinde ömür sürmeyeceğiniz, oturmayacağınız binaları yapıyorsunuz.”

Boyna yapıyorsunuz... Boyna binalar, köşkler, şunlar bunlar...

Sanki içinde ebedî kalacak mısınız, girebilecek misiniz?

Duyuyoruz ki adam öyle bir köşk yaptırmış, öyle bir köşk yaptırmış... Unuttum, seneler önce söylemişlerdi, o zaman Ankara'daydım. O zaman ismi de hatırımdaydı, şu anda hatırımda yok. Öyle güzel bir köşkmüş ki dillere destan olmuş.

“—Bitti, az kaldı, tamam, bahçesi güzel, havuzu güzel, balkonu şahane...”

Bitmiş; adam ölmüş! Yani Allah içine girmeyi nasib etmemiş. Yani hikâye değil, kitapta okunmuş rivayet değil; bunu böyle söylediler. Diyelim ki on sene içinde olmuş bir hâdise bu. Ekseriya böyle olabiliyor.

Velev insan bina ettiğinin içine girmiş bile olsa ebedî mi kalacak? Hadisi yarım bırakıp da hatıra gelen şeyleri söylemek îcab ediyor.

Eski hükümdarlardan bir tanesi bir dervişe:

“—Gel, sana bir şey göstereceğim.” demiş, koluna girmiş.

Almış beraberinde, götürmüş, yaptırdığı sarayı göstermiş, odalarını, bahçelerini, havuzlarını, balkonlarını, şahane manzarasını göstermiş. “Nasıl buldun bakalım?” diye sormuş.

Karşısındaki adam fukarâ ama derviş, Allah’tan korkan insan, hakkı söylemekle vazifeli insan; ârif insan, kâmil insan. Demiş ki:

“—Yazık etmişsin kendine... Bunu burada yapacağına âhirette bir köşk yapsaydın ya!”

Bu hepimize hitap. Ben onun için hiç çekinmeden söylüyorum. Birbirimizden farkımız yok... Allah bizi affetsin. Allah bizi lütfuyla ıslah eylesin. Keremiyle bizi doğru yola hidayet eylesin...

“—Bunu burada yapacağına ahirette yapsaydın ya! Hepsinin hesabını soracaklar sana, cevabını nasıl vereceksin? Sana iki gözlü ev yetmez miydi?” demiş.

Neler demişse ona uzun boylu nasihat etmiş... Yani ağzının tadını kaçırıttırmış. O istiyor ki:

“—Aman pek güzel olmuş, manzarası şahane, güle güle oturun, Allah ömürler versin. Efendim sağ olun, var olun. İnşallah eviniz saadethane olsun, devlethane olsun, köşkünüz pâyidar olsun, Allah size uzun ömürler versin...”

Umumiyetle biz böyle deriz. Gittiğimiz yerde umumiyetle:

“—Maşaallah, güzelmiş! Güle güle oturun.” diyoruz.

Ama Efendimiz ne demiş?

Hem de o zaman öyle bir devir ki... Abdullah ibn-i Ömer, Hz. Ömer'in oğlu Abdullah RA, çitinin duvarını çamurla sıvıyormuş, Allahu a'lem içerisi görünmesin diye. Peygamber Efendimiz oradan geçerken selâm vermiş;

“—Ne yapıyorsun yâ Abdullah?”

“—Eh işte, bir çit var, onun içi görünmesin diye çamurla sıvıyorum.”

Efendimiz onun yaptığı işten memnun kalmamış. Demiş ki:

الْأَمْرُ أَيْسَرُ مِنْ ذَلِكَ

(*El-emrû eyseru min zâlike*) [Ahiret işi senin bu yaptığından daha kolaydır.]

“—Bunu yapacağına ilimle meşgul olsan, dini yaymakla meşgul olsan? Bir gün gelir kıyamet kopuverir, başına geliverir, ölüverirsin. Ne diye bununla uğraşıyorsun?” gibi onu bile çok görmüş.

Mescid ne kadar?

Kumluk, hurma direklerini dikmişler, üstüne hurma dallarını çatmışlar, gölgelik olsun, sıcak güneş vurmasın diye... Şimdiki mescid gibi de değil; öyle gölgelik, kumluk bir yer.

Peygamber SAS Efendimiz mescidde otururken şöyle bir bakmış, o mescidin ötesinde bir yüksek bina görmüş. Sormuş:

“—Bu bina kimin?”

Demişler ki:

“—Filancanın...”

O şahıs biraz sonra gelmiş, Peygamber SAS Efendimiz’e selam vermiş. Efendimiz selâmını almamış. Halbuki Kur’ân-ı Kerîm’de emrediliyor, *Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm*:

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا

(النساء: ٨٦)

(*Ve izâ huyyîtüm bi-tahiyyetin*) “Bir selâmla selâmlandığınız zaman ey mü’minler, (*fehayyu biahsene minhâ*) o selâmdan daha güzel bir karşılıkla selâmı karşılayın! Cevabını verin selâmın... (*Ev ruddûhâ*) Veyahut da hiç olmazsa, misliyle mukabele edin, dengi ile karşılık verin! Öyle sırtınızı dönüp, cevapsız bırakmayın!” (Nisâ, 4/86)

Selâm verilince cevap vermek lâzım. Ama Efendimiz ona öğretmek için, kendisi peygamber olduğundan ve Allah’ın ilhamıyla, vahyiyle hareket etmiş olduğundan, selâmını almamış. O “*Es-selâmü aleyke yâ rasûla’llah!*” diyor. Efendimiz hiç selâm vermiyor.

O şahıs da birden bir toparlanmış. Edepli, saygılı, zarif insanlar... Gitmiş, etraftan soruşturmuş;

“—Ben Rasûlüllah SAS Hazretleri’ne selâm verdim, mübarek selâmımı almadı. Acaba benim kabahatim nedir? Sizin bir bilginiz var mı?” diye sormuş.

Demişler ki:

“—Bir kusurunu bilmiyoruz. Ama sen gelmezden önce Efendimiz başını kaldırınca mescidin dışında biraz yüksekçe bir bina olarak senin binanı görünce, ‘Bu bina kime aittir?’ diye sordu. Biz de senin binan olduğunu söyledik. O kadar bir şey biliyoruz. Belki bununla ilgilidir.”

Adam mübarek, mescidden çıkmış, gitmiş, derhal yaptığı ikinci katı sökmüş, binasını indirmiş, yıkmış. Ondan sonra gelmiş, Rasûlüllah Efendimiz’e selâm vermiş, Efendimiz de selâmını almış.

Nerede bizim şimdiki gökdelenler, saraylar, villalar, yalılar, odalar, salonlar, salamanjeler; nerede o mübareklerin başlarını sokacakları yerler... Oda bile yok, içinde taksimâtı bile yok, su bile yok, hiçbir konforu yok. Efendimiz ona bile razı gelmemiş.

Biz şimdi bir yazlık, bir kışlık... İstanbul’dan Te-kirdağ’a kadar, Yalova’dan Erdek’e kadar, daha bilmediğimiz öbür taraflara kadar... Çanakka-le’den Bodrum’a, Marmaris’e, Antalya’ya, Kemer’e, Alanya’ya, Mersin’e, Erdemli’ye, İskenderun’a kadar bütün sahillere milyarları gömmüşüz; binalar yapmışız, bir ay tatil yapmak için konforlu konforlu siteler yapmışız, lüks lüks binalar yapmışız.

Bana inanmazsanız bir otobüse binin, Tekirdağ'a giderken... Yalnız deniz tarafında oturacaksınız, otobüsün sol tarafında oturacaksınız. Başınızı denize doğru çevirip bakarak öyle gidin. Görün bakalım o kasabaları, o sahil sitelerinin hallerini görün. Yazın geçemezsiniz. Arabalar sıkışır, plajcılar, eğlenceciler oralarda dolaşırlar, caddelerden araba geçecek hal kalmaz, siz geçemez duruma gelirsiniz.

Oraya kızıyla karısıyla gidenler, kızını karısını kaybedip öyle geliyor. *Innâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn...*

“—Bizim oğlan fittırdı. Bizim oğlan aklını oynattı. Bizim kız sapıttı.” diyorlar; sapıtır tabii!

Hem de milyonları veriyorlar. Milyon değil, milyar! Orada bir daire; deniz kenarında, denize sahili olan, altın gibi kumu olan, pırıl pırıl denizi olan bir sahil... Kim bilir kaç milyon... 20 milyon, 30 milyon, 50 milyon... Şu kadar bin daire. Bir çarp, bir böl, bir topla, bir çıkar, ne çıkacak?

Türkiye'nin sanayileşmesi çıkar. Türkiye'nin büyük devlet olması çıkar. Her şey çıkar. Bu millette para var! Bu millette her şey var!

“—Fakir millet...”

Yalan! Va'llâhi de bi'llâhi da yalan! Her şey var! Ama şerre sarf etmekte var. Şerre sarf etmek olduğu zaman var.

İşte bak, ne güzel söylemiş Efendimiz... Dost acı söyler, düşman güldürür:

“—Ey insanlar! Allah-u Teâlâ Hazretleri’nden utanmaz mısınız? Yiyemeyeceğiniz kadarını topluyorsunuz, oturamayacağınız kadarını bina ediyorsunuz!”

(*Ve te’mülûne mâ lâ tûdrikûne*) “Ulaşamayacağınız şeyleri ümit ediyorsunuz. Onlara umut bağlıyorsunuz. Tûl-i emel sahibisiniz. Nerede onlara ulaşmak? Onları hevesliyorsunuz, ümit ediyorsunuz. (*Elâ testahyûne min zâlike*) Bunlardan utanmıyor musunuz?” diyor.

Demek ki, müslüman olanın böyle hareket etmemesi lazım. Sert bir ifade. Bu ifade Peygamber SAS Efendimiz’den hepimize çok büyük bir azar. İnsanın başını sokacak bir evi olması uygundur. İnsanın kimseye muhtaç olmayacak bir geliri, malı olması uygundur.

Aziz kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizden malımızın hepsini istemiyor. Zekâtın nisbeti, nakitte kırkta birdir. 40 milyonun varsa 1milyonunu vereceksin, 39 milyonun yine sana kalacak. Allah rızası için vereceksin. Sonra verdiği de on misli ecir var, sevabı var. Ve ayrıca verdiği de Allah daha fazlasıyla sana geri vereceğini de bildiriyor:

“—Vallâhi verilen sadakadan mal azalmaz!” diye Peygamber SAS yemin ediyor.

Malının bereketleneceğini bildiriyor, garanti ediyor. Âhirette de Allah sevap veriyor. Bu işin daha kârlı olduğu muhakkak.

Bunu bu kadar garantilediği halde insanlar malının zekâtını bile vermiyor. Malının zekâtını

vermeyen insan pintidir, cimridir, nekestir, bahildir, pahaldır; o adamdan hayır gelmez.

Muhterem kardeşlerim!

Halbuki zekât hayrın alt çizgisidir; asgarî çizgisidir, farz olanıdır, fazilet olanı değildir. Fazilet olanı zekât olsaydı Ebû Bekr- i Sıddîk Efendimiz nesi varsa Peygamber Efendimiz'e verip de, emrine tahsis eyleyip de nâmahrem yerlerini korumak için hasıra sarılmazdı. Demek ki Allah yolunda çoğunu vermek de var! Ama onun için sıddîk olmak lazım.

Sıddîk olmayanlar o zaman ne olur? Depocu olur. Depo memuru olur. Depo et bakalım, biriktir bakalım...

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki;

“—Siz vârisinizin malını kendi malınızdan daha çok seviyorsunuz. Var mı kendi malını vârisinden daha çok seven?”

Diyorlar ki:

“—Anlayamadık, bu nasıl şey? Herkes kendi malını daha çok sever.”

“—Hayır, senin tasadduk edip hayır yaptığın mal ahirette senin hesabına yazıldığı için o senindir. Cimrilik yapıp da, tutup da mirasçılara kalan mal da mirasçının malıdır.”

Siz mirasçıların mallarını bekliyorsunuz, başında nöbetçisiniz. Mirasçıların size teşekkürnâme yazması lazım. Teşekkür de etmezler, rahmet de okumazlar.

“—Bizim malları iyi beklemişsin, bak ne kadar bize bıraktın. Oh ben de bedavadan bunları istediğim gibi harcarım.” diyecek, demesi lazım. Onu da demiyorlar tabii.

Bu hadisi bir kere daha okuyayım:

“—Ey insanlar! Utanmaz mısınız? Yiyemeyeceğiniz kadarını topluyorsunuz. Ömür süremeyeceğiniz kadarını bina ediyorsunuz. Elde edemeyeceğiniz şeylere ümit bağlıyorsunuz. Bundan utanmaz mısınız?” diyor Peygamber SAS Efendimiz.

Ne diyeceğiz?

“—Duyduk yâ Rasûlallah! İşittik yâ Rasûlallah! Utandık yâ Rasûlallah! Affet yâ Rasûlallah! Bundan sonra malımız canımız senin yolunda, din uğrunda feda olsun!”

Mecmua çıkartıyoruz. Fıkıh kitabı okusunlar da kardeşlerimiz fıkıh bilgisine sahip olsunlar diye kalın bir cilt fıkıh kitabı verdik. Üç cilt tefsir kitabı verdik. Kocaman iki cilt, kadınların dinî bilgilerini takviyesine yarayacak eserler verdik, abone olsunlar diye. Yani abone parasını veren şahıs o kitabı dışarıdan alacak olsa, o kitabın parasını ancak vermiş, almış olur. Faydalı, hayırlı bir şey... Bu sefer vermedik; hiç kimse yanaşmıyor. Amma materyalist insanlarmış ha!

b. Takvâyı Ticaret Edinin!

Muaz RA’dan ikinci hadîs-i şerîf.

Bu hadis-i şerif Muaz RA’dan, Taberânî, Ebû Nuaym ve İbn-i Mürdeveyh tarafından rivayet edilmiş.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:²

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّخِذُوا تَقْوَى اللَّهِ تِجَارَةً يَأْتِيكُمْ
الرِّزْقُ بِلَا بِضَاعَةٍ وَلَا تِجَارَةٍ ثُمَّ قَرَأَ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ

(طب. حل. وابن مردويه عن معاذ)

RE. 495/7 (*Yâ eyyühe'n-nâs! İttehizû takva'llâhi ticâreten ye'tîkümü'r-rizku bilâ büdâatin ve lâ ticâreh, sümme karaa: Ve men yettekı'llâhe yec'al lehû mahracen. Ve yezukhü min haysü lâ yahtesib*)

(*Yâ eyyühe'n-nâs*) “Ey insanlar, ey ahâli! (*İttehizû takva'llâhi ticâreten*) Takvâyı, Allah korkusunu, Allah'tan takvâ duygusu duymayı, takvâ hissine sahip olmayı kendinize ticaret konusu edinin! Kazanç kaynağınız takvânız olsun!

² Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.97, no:190; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.270, no:8254; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.266, no:11421; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.I, s.233, no:415; Ebü's-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.94, no:55; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.96; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.371, no:1007; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.312, no:1007; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XXIII, s.112, no:25679.

“Takvâ ehli olursanız, Allah’tan korkan insan olursanız; haya eden, utanan, sayan, seven, çekinen, sakınan, titiz, has hâlis müslüman olursanız; (*ye’tîkümü’r-rizku bilâ bi-dâatün ve lâ ticâreh*) sizin rızıkınız, nimetiniz Allah tarafından size malsız, sermayesiz, ticaretsiz gelir.”

Rızık size malsız, ticaretsiz, sermayesiz, parasız, pulsuz gelir, akar. (*Sümme karaa*) Sonra Efendimiz buna delil olarak da bir âyet-i kerîme okumuş. Buyurmuş ki:

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ

لَا يَحْتَسِبُ

(الطلاق: ۲ - ۳)

(*Ve men yettekı’llâhe yec’al lehû mahracâ.*)

“Kim Allah’tan korkarsa; haramdan, günahdan, yanlışlıktan sakınırsa; Allah’ın emrini tutmakta titizlenirse; Allah ona sıkıntısından bir çıkış yolu gösterir, darlığını giderir, sorununu çözer. (*Ve yezukhü min haysü lâ yahtesib*) Ve ummadığı yerden ona rızık gönderir, rızıklandırır, nimetlendirir, mükâfatlandırır.” (Talâk, 65/2-3)

İnsan takvâ ehli olursa ne olurmuş?

Allah ona sıkıntısından çıkartacak yolu gösterirmiş. “Bak buradan kurtulursun, yürü çık.” Haydi, sıyrılıp çıktı sıkıntıdan...

“—Başka?”

Hesaba gelmeyen, hesap etmediği, ummadığı tarzda, ummadığı yerden, ummadığı miktarda kendisine rızık gelir.

Neden? Takvâ ehli olduğundan.

Hatta öyle gelir ki eski evliyâullah –kitaplarda okuyoruz– çöle çıkarlarmış; bir birisi dua edermiş, bir birisi dua edermiş, bir ona rızık gelirmiş, bir ona rızık gelirmiş. Gelir. Âmennâ ve saddaknâ. Allah her şeye kâdirdir.

Musa AS'ın, ashâbı Firavun'dan kaçıp denizi geçtikten sonra bir çöle çıktılar ki, Sina çölüne...Uçsuz bucaksız kum tepeleri; çatır çatır güneş, su yok, çeşme yok, gıda yok, ağaç yok, ot yok, bir şey yok... Yani öyle bir yere çıktılar, oradan öbür tarafa hazırlıklı ordular geçemiyor. Arkalarında rızıklar, içecekler olan orduların bile oradan geçmesi bir dert oluyor.

Oradan Allah nasıl geçirdi?

وَوَضَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُم

(البقرة: ٥٧)

(*Ve zallelnâ aleykümü'l-gamâme*) “Ve sizin üzerinize bulutu gölge yapmıştık. Sizi bulutla örterek gölgelendirmiştik. (*Ve enzelnâ aleykümü'l-menne ve's-selvâ*) Yiyeceklerin olmadığı sahrada, sizin üzerinize *men* ve *selvâ* denilen şeyleri, yâni kudret helvası ve bıldırcın ihsan etmiştik ve demiştik ki: (*Külû min tayyibâti mâ razeknâküm*) ‘Size ihsan ettiğim, rızık olarak verdiğim nesnelere hoşlarından, güzellerinden yiyiniz!’ demiştik. Hatırlayın bunları!..” (Bakara, 2/57)

Gölgelendirdi. Allah bulutları gölgelendirdi. Güneşin acı harareti başlarına geçmesin diye gökyüzünde bulut yarattı. Bulut her zaman her yerde oluyor ya, biz de biliyoruz. Ama oralarda her zaman olan bir şey değil... Benî İsrail Musa aleyhisselâm'ın arkasından giderken bu mübarek müslümanlar, mazlum müslümanlar, imanlılar zarar görmesin diye Allah güneşin önüne bulutları perde yaptı, onları gölgeledi.

Onlara bıldırcın sürüleri sevk eyledi. Bıldırcınlar orada sapır sapır döküldüler, bunlar da yediler.

“—Olur mu?”

Olup duruyor. Bugün bile olup duruyor.

Sinop'ta gidiyorlar, ağları geriyorlar, arkasına florasan lüks lambalarını pompalayıp ışıkları yakıyorlar. Karadeniz'den gelen bıldırcınlar ışıkları görünce nefes nefese, kanat çırpa çırpa, çırpına çırpına geliyorlar, ağlara takılıyorlar, sapır sapır dökülüyorlar. Aşağıdakiler de zeytin, elma armut toplar gibi bıldırcınları topluyorlar. Yani bugün bile oluyor. Niye olmasın? Olmayacak şey değil, gayet mâkul...

Ama bak, Allah sevdiği imanlı kulları güneşten nasıl bulutla koruyor, aç kalmasınlar diye bıldırcın eti gönderiyor.

Ondan sonra kudret helvası... Ben o kudret helvasını da merak ediyorum. Mantar gibi bir şeymiş. Ama kendim yemedim. Mısır'a bir gitmeli, “Şu kudret helvası nasıl bir şey oluyor?” diye... Onu da merak ediyorum, yemek istiyorum. Allah kudret helvası yedirmiş.

Bıldırcın eti yemişler, kudret helvası yemişler, gıdaları sağlamışlar, oraya geçmişler. Allah yardım edince yardım eder.

Ama insanlar da nankör olunca neler yapıyorlar...
Ne demişler Musa AS'a?

وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ
لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا
وَقِثَائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ
الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ إِهْبَطُوا مِصْرًا فَإِنَّ
لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ

(البقرة: ٦١)

(*Ve iz kultüm*) “Hani demiştiniz ki: (*Yâ mûsâ len nasbire alâ taâmin vâhidin*) ‘Ey Mûsâ, biz tek bir yemeğe sabredemeyeceğiz. (*Fed’u lenâ rabbeke*) Sen Rabbine dua et, (*yuhric lenâ mimmâ tünbitü’l-ardu*) yerin çıkardığı nebâtâtan bizim için, (*min baklihâ*) sebzelerinden çıkartsın karşımıza topraktan... (*Ve kıssâihâ*) Acurlarından çıkartsın... (*Ve fûmihâ*) Sarımsağından çıkartsın... (*Ve adesihâ*) Mercimeğinden çıkartsın... (*Ve besalihâ*) Soğanından çıkartsın... Rabbine dua et, toprağın bitirdiği bitkiler içinden, bunları bize çıkartsın!’ demiştiniz.”

Onun üzerine Mûsâ AS onlara tevbih yoluyla, azarlamak ve yaptıkları isteklerin

doğru olmadığını belirtmek üzere, (*Kàle e testebdilûne'llezî hüve ednâ bi'llezî hüve hayr*) “Siz daha hayırlı olanı vererek, bırakarak, onun yerine daha aşağı olanı değiştirmek mi istiyorsunuz?” dedi. Yâni, “Elinizdeki daha hayırlı iken, daha aşağı olanla mı değiştirilmesini talep ediyorsunuz?” dedi.

“—Ya olağanüstü bir durum var, dışını sıksana mübarek!

Düşmandan kurtulmuşsun, bir başka diyara gidiyorsun...”

(*İhbitù mısran*) “Buradan bir şehre, bir beldeye gidin o zaman; (*feinne leküm mâ seeltüm*) orada sizin için istediğiniz, talep ettiğiniz şey mevcut olur. Orada sahip olabilirsiniz ona...” (Bakara, 2/61) diye, onları tevbih yoluyla böyle dedi.

Gidemezler ki, can korkusu var. Ama beyzâdeler orada bıldırcın etinden bıkmışlar.

Tabii bunlar insanoğlunun tabiatını sergileyen şeyler, muhterem kardeşlerim. Biz de onlardan bir parçayız. Biz de insanız, bizim de nefsimiz var, bizde de şeytan var, bizim de aklımız böyle yamuk çalışır, eğri büğrü çalışır.

Allah Kur’ân-ı Kerîm’inde bize onları niye anlatmış?

O hatalara düşmeyelim diye anlatmış. Biz o edepsizlikleri yapmayalım, güzel kulluk yapalım, Allah’ın has kulu olalım, rızasına uygun hareket edelim diye. Böyle âyet-i kerîmeler onları bize hikâye ediyorlar, ibret alalım diye.

Demek ki, insan takvâ ehli olunca ne olurmuş?

Dükkân açmasına, sermaye toplamasına, alışveriş yapmasına, ticaret yapmasına lüzum kalmadan Allah ummadığı şekilde, ummadığı yerden, ummadığı miktarda ona, “Buyur, al benim takvâ ehli kulum. Al benim benden korkan, sakınan, çekinen, edepli, terbiyeli, hassas kulum!” diye ikram ediyor.

Nitekim etmiş. Kimsenin inkâr edemeyeceği misaller veriyorum. Mûsa AS’a ihsan etmiş, Peygamber Efendimiz’in ashâbına ikram etmiş, evliyâullahı ikram etmiş. Sen de takvâ ehli olursan sana da ikram eder; açık vaadi var. Peygamber Efendimiz daha da açıklamış. Ne diyor?

“—Ey insanlar! Takvâyı kendinize ticaret edinin, takvâ ehli olun, Allah size rızık versin. Takvâ ehli olursanız, rızığınız size sermayesiz, ticaretsiz gelir.” diyor.

Biz de takvâyı bırakmışız, hırsı sermaye etmişiz. Takvâyı bırakmışız, hubb-u dünyayı sermaye edinmişiz. Takvâyı bırakmışız, tûl-i emeli sermaye edinmişiz. Takvâyı bırakmışız, tevek-külsüzlüğü, itimatsızlığı kendimize sermaye edinmişiz. Allah hangi kötü huyu yasaklamışsa, onu yapmışız; hangi iyi huyu bize emretmişse, onu bırakmışız.

“—Neden?”

Cahillikten. Şimdi benim kardeşlerim bu hadisi duyduktan sonra, bu ayeti duyduktan sonra elbet başka türlü hareket ederler. Öteki ayeti, hadisi duyduktan sonra elbet başka türlü hareket ederler. Bilmediği için, cahillikten...

Ama cahillik İslâm'da mazeret olmuyor. "Bilmiyordum, kusura bakma." mazeret olmuyor. Allah cahili iki türlü, iki misli azaplandırıcak. Bir, cahillik dolayısıyla yaptığı kabahatten. İkincisi, "Niye cahil kaldın?" diye. Onun için, cahil kalmamızın mazereti yoktur. Bunu bilelim. Cahillikten kurtulmaya çalışalım, ilim öğrenelim!

Hocamız Pazar günleri bu mübarek yerde kendisi hadisleri okurdu. Pazar günü başka yere gezmeye tozmaya, pikniğe gitmeyi istemezdi, gitmeyin derdi, söylerdi.

"—Neden?"

İlim öğrenelim diye.

"—İnsan bu kitabı baştan sona bir okudu mu bayağı bir ârif, kâmil müslüman olur." diye söylerdi.

Şimdi biz bu kitabın 500. sayfasına gelmişiz. Ben biraz yavaş gidiyorum, onlar biraz daha hızlı giderlerdi. Ama yavaş gidince, anlatınca da güzel oluyor diye yavaş yavaş gidiyorum. Şimdi 500. sayfa gelecek, bitecek bu. Başa geçeceğiz, yine okuyacağız, yine okuyacağız...

Bu hadisleri bildiğimiz için artık başkalarına;

"—Yok, öyle yapma kardeşim, hadîs-i şerîfte böyle buyuruluyor, bunu yapmak doğru olmuyormuş. Ben de eskiden bilmiyordum ama işin aslı böyleymiş." diyeceğiz, inşaallah.

O niyetle öğrenelim, sağlam öğrenelim, başkalarına da nakledelim!

Demek ki takvâyı öğreneceğiz.

“—Takvâ nedir?”

Biz bunun için bir kitap neşrettik. Takvâ hakkında Erzurum’daki bir kardeşimiz doktora tezi yapmış, biz de onu bastık ki, “Takvâ nedir?” sorusu zihnine takılan kimse gitsin, öğrensin. Madem bu kadar önemliymiş, herkes takvâyı öğrensin.

Şimdi takvâyı ben burada iki kelime ile anlatsam, tamam diyecekler, işi bitirecekler. Diyorum ki:

“—O kitabı okuyun! Başka kitapları okuyun! İmam Gazâlî’nin eserlerinde takvâ bölümünü okuyun! Bu takvâyaya mutlaka sahip olun! *İhyâ-u Ulûm*’u okuyun! *Kimyâ-yı Saadet*’i okuyun! *Abidler Yolu*’nu okuyun! Daha başka eserleri okuyun! Takvâ ehli müslüman olun!”

Takvâ; sakına çekine, titiz titiz Müslümanlık yapmak demek. “Ayağını basarken sakınmak, işini yaparken düşünmek, günah olan yerden çekinmek, sevap olan işe koşuşmak.” demektir. Velev menfaatlara ters bile olsa, velev nefislere ağır bile gelse, velev etraftaki insanların yaşayışından farklı bile olsa, takvâ ehli olacağız, hakkı söyleyeceğiz.

Padişaha siz de diyebilir miydiniz öyle? Padişah sizi alsaydı, Dolmabahçe sarayını gezdirmeye götürseydi; “Gel bakalım.” deseydi... Zaten koltuklarınız kabarırdı;

“—Padişah benim koltuğuma girdi. Beni Dolmabahçe sarayına götürdü.” diye o ihtişam altında ezilip kalırdık.

Hizmetçiler gelirdi, bir şeyler ikram ederdi. “Aman Efendim!” Sevincimizden uçardık, bir şey söyleyemezdik.

“—İnsanların heybeti size hakkı söylemeye engel teşkil etmesin.” diyor Peygamber Efendimiz. Heybetli insan olabilir, padişah olabilir, komutan olabilir, başkan olabilir, reis olabilir, çok sevilen bir insan olabilir, yüksek bir şahsiyet olabilir; hak bildiğin şeyi söyleyeceksin.

Allah rahmet eylesin, talebelerimden birisi hâlini anlattı. Ruhi Özcan diye bir fıkıh hocası kardeşimiz vardı. Trafik kazasında genç yaşında ahirete göçtü. Mekânı cennet olsun. Bir toplantıya çağırılmış, o toplantıdaki büyük şahsiyet³ bir şeyler konuşmuş konuşmuş... Etrafında çok kimseler var. Ruhi Hoca kalkmış demiş ki:

“—Doğru olmadı efendim. Bu söylediğiniz yanlış oldu. Fıkıhta bu böyle değildir. Dinimizin aslı öyle değildir. İşin doğrusu böyledir.” diye dobra dobra söylemiş.

İşte öyle olmak lazım. Hakkı söylemek lazım. Hakkı söylerseniz Allah CC sever. Hakkı söylemekten geri durursanız;

“—Hakkın söyleneceği yerde susan dilsiz şeytandır.” diyor Peygamber SAS.

Hakkı söyleyeceksin. Durmayacaksın, söyleyeceksin. Durmayacaksın, söyleyeceksin ki, herkes hakka yanaşmak zorunda kalsın!

³ N. Erbakan.

Haksıza prim verirsiniz, haksıza destek verirsiniz, haksızı alkışlarsanız, haksızlık yayılır. Çocuğa yaramazlık yaptığı zaman gülerseniz, “Maşaallah!” filan dersiniz çocuk şımarık olur. Kötülük yaptığı zaman, “Yapma öyle!” ‘çat’ eline bir tane vurursanız ondan vazgeçer. Demek ki kötü şeye alkış, güleç yüz olmaz. Kötüye kaç çatılacak. İyiyeye, doğruya, hakka, hakikate alkış olacak, muhterem kardeşlerim!

Allah hepimize takvâyı nasib eylesin... Takvâyı öğrenip, müttakî kullar olarak yaşayıp, SAS Efendimiz’in tavsiyesine uyan, sevgisini kazanan, Allah’ın rızasına eren kullar olmayı cümlemize nasib eylesin...

c. Haram Bellidir, Helâl Bellidir

Üçüncü hadîs-i şerîf Enes RA’dan.

Peygamber Efendimiz SAS yine buyuruyor ki:⁴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَنْزَلَ كِتَابَهُ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ فَأَحَلَّ حَلَالَهُ وَحَرَّمَ حَرَامَهُ فَمَا أَحَلَّ فِي كِتَابِهِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ فَهُوَ حَلَالٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَمَا حَرَّمَ فِي كِتَابِهِ عَلَى لِسَانِ نَبِيِّهِ فَهُوَ حَرَامٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ

(ض. حل. عن أنس)

⁴ Ziyâü'l-Makdîsî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtâre*, c.II, s.451, no:2132; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.264; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.196, no:991; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XXIII, s.136, no:25721.

RE.495/8 (*Yâ eyyühe'n-nâs! İnnâ'llâhe teâlâ enzele kitâbehû alâ lisâni nebiyyihî, feehalle halâlehû ve harrame harâmehû; femâ ehalle fî kitâbihî alâ lisâni nebiyyihî, fehüve halâlün ilâ yevmi'l- kıyâmeti; ve mâ harrame fî kitâbihî alâ lisâni nebiyyihî, fehüve harâmun ilâ yevmi'l-kıyâmeti.*)

(*Yâ eyyühe'n-nâs*) “Ey insanlar! (*İnnâ'llâhe teâlâ*) Hiç şüphe yok ki Allah-u Teâlâ, (*enzele kitâbehû alâ lisâni nebiyyihî*) Kur'ân-ı Kerîm'i Peygamberi'nin diliyle size gönderdi.”

(*Feehalle halâlehû ve harrame harâmehû*) “O Kur'ân-ı Kerîm'inde helâlini helâl kıldı, haramını haram kıldı. Hepsi yerli yerince size tebliğ olundu, belli oldu.”

(*Femâ ehalle fî kitâbihî alâ lisâni nebiyyihî*) “Allah'ın Kur'ân-ı Kerîm'inde Peygamberinin diliyle size helâl diye bildirmiş olduğu bir konu, (*fehüve halâlün ilâ yevmi'l-kıyâmeti*) kıyamete kadar helâldir.”

Buyurun, âfiyet olsun, o helalden istifade edin, yiyin için!

(*Ve mâ harrame fî kitâbihî alâ lisâni nebiyyihî*) Allah'ın Kur'ân- ı Kerîm'inde Peygamberinin diliyle size haram diye bildirmiş olduğu bir konu, (*fehüve harâmun ilâ yevmi'l-kıyâmeti*) kıyamete kadar o da haramdır.”

Bu hadîs-i şerîf ne diyor:

“—Allah'ın helâl kıldığı kıyamete kadar helâldir, Allah'ın haram kıldığı kıyamete kadar haramdır.” diyor.

Birisi kalkıp değiştiremez. Ne kadar mevkii yüksek olursa olsun, ne kadar itibarlı olursa olsun, dinde çıkıp da Allah'ın ahkâmını kimse değiştiremez. O salâhiyet yok.

Hıristiyanlarda varmış, duyduğumuza göre Papa İncil'den istediği ayeti kaldırtıyormuş. Geçen gün okudum, bir yerde gördüm. Johannes Gutenberg'in bastığı bir eski İncil bilmem kaç milyon dolara satılmış. Ah o İncil bizim elimizde olsa da şimdiki İncil'le bir mukayese etsek, bakalım kaç tane ayeti atlamışlar? Papa; "Onu kaldırın, bunu atın!" diyormuş, zaman boyunca ayetlerde fark oluyormuş.

Bazı ayetlerin saklandığını bazı papazlar yazdıkları kitaplarda belirtiyorlar. Bizim Peygamberimiz'e ait müjdeleri ihtivâ eden ayetleri değiştirdiklerini biliyoruz. Kur'ân-ı Kerîm'de de bildiriliyor.

Ama Allah'ın helâli helâldir, haramı haramdır, kıyamete kadar; hiç kimse bunu değiştirmeye salâhiyetli ve güçlü değildir. Onun için, *Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye*'de umumî bir fıkıh kâidesi olarak ne yazmışlar:

(Mevrid-i nasta içtihadı mesağ yoktur.)
"Hakkında ayet inmiş olan, kat'î, sarıh hüküm bulunan konuda ictihad yapılamaz. İctihadı müsaade yoktur; çünkü âşikârdır."

Bir kimse kalkıp da dese:

"—Efendim şimdi Yirminci Yüzyıl'dayız, kendimizi kontrol edebiliriz, ilaç var, şunu var, bunu var, bir hap yutarsın, şöyle olur böyle

olur... İçki bu devirde bu kadar katı yasak olmamalı, biraz serbest olmalı, biraz insanlar kıyıda köşede demlenip içki zıkkımlanabilmeli.”

Öyle şey yok!

“—Azıcık içse olmaz mı?”

Yalayamaz bile!

“—E canım yalayınca sarhoş olmaz.”

Olsun; çoğu sarhoş eden şeyin azı da haramdır.

“—Bir kadehçik arkadaşımın hatırı için...”

Allah’ın hatırını çiğneyip, arkadaşının hatırını mı yapacaksınız?

Bana bizim fakültede bir profesör öyle diyor:

“—Hocam, şimdi ben bir bayram günü arkadaşımın evine gitsem, o da bana bir küçük kupanın içinde likör ikram etse, ben bu ikramı red mi edeceğim?”

Tabii reddedeceksin! Allah’tan korkuyorsan, müslümansan reddedeceksin!

Kimsenin haram olan bir şeyi helal kılmaya salâhiyeti yoktur. Ama haramları helâl göstermek için ortalıkta dolaşan bir sürü tilki vardır. Haberiniz olsun. Uzun kuyruklu tilkiler vardır, kürkleri de çok para eder. Allah’ın haramını ille size işlettirmek için çeşitli oyunlar, hünerler ederler. Postunu yüzmek lazım, satmak lazım! Allah’ın helallerini, yapın dediği şeyi de yaptırmamak için uğraşan bir sürü din düşmanı vardır.

“—Ne yapacağız şimdi?”

Dinini öğreneceksin. Kime tâbi olduğunu bileceksin. Karşındaki bir laf söylediği zaman ölçeceksin, biçeceksin. Ona Kur'an'dan ayetleri, Peygamber Efendimiz'in sahih sünnet-i seniyyesinden delilleri söyleyeceksin.

Bir dağın başında birisiyle karşılaştık. Yanlış bir mezhepten kardeşimiz. Konuştuk, iknâ oldu.

Bir otobüste bir şoförle karşılaştık. Yanındakilerle münâkaşa ediyordu. Yanaştık, münâkaşasına biz de girdik, ikna oldu. Şoföre dedim ki:

“—Sen Kur'ân-ı Kerîm'e inanıyor musun?”

“İnanırız ağabey. Bizler sizden çok Kur'an okuruz.” dedi.

Nereden ölçmüş, bilmiyorum ama öyle dedi.

İyi valla, okuyorsa ben de memnun olurum. Allah'ın cenneti geniş, herkese yer var. O girince bana yer kalmayacak diye bir korkum yok ki...

“—Sizden çok okuruz.” dedi. O iyi...

“Bana bak, sen aslında Kur'ân-ı Kerîm'e inanmayıp da şimdi bana laf olsun diye 'inanıyorum' deme. Eğer inanmıyorsan dobra dobra, erkekçe, açıkça söyle; 'Ben Kur'an'a da inanmıyorum.' de, ben sana ona göre konuşacağım. Elimde ona göre de delil var. İnanmıyorsan açıkça söyle şunu...” dedim.

“—Yok hocam, valla inanırız!” dedi.

Tamam...

“—Arapça bilir misin?” dedim.

“—Bilmem.” dedi.

“—Din tahsili yaptın mı?”

“—Yapmadım.” dedi.

“—Peki, içki içer misiniz?”

“—İçki içeriz.” dedi.

“—Allah’ın Kur’ân-ı Kerîm’inde ‘İçki içmeyin!’ diye sarîh emri var, ‘İçmeyin!’ diyor. Neye dayanarak içersiniz?” dedim.

“—E işte bizim büyüklerimiz var da, onlar bizim köylerimize dolaşırlar, gelirler de; ‘Boş verin, yobazlara aldırmayın, için!’ derler.”

Dedim ki:

“—Bak, ben Ankara İlahiyat Fakültesi’nde hocayım. Sana yerini gösteriyorum, tebliğ ediyorum ki: Allah içkiyi haram kılmıştır, kitabında bunun yeri vardır. Sen de ‘Kur’ân-ı Kerîm’e inandım.’ diyorsun. Seni ne o köyüne gelen büyüklerin kurtarır, ne başka bir şey kurtarır. Hepinizi birden Allah derleyip toparlayıp cehenneme tıkar. Kur’ân-ı Kerîm’de bu yasak var.”

“—Namaz kılar mısınız?” dedim,

“—Kılmayız.” dedi. “Hem camide ayakkabı çalıyorlar.” dedi.

Yâni pireye kızıp yorgan mı yakacağız? Pabucun çalınmaması için ön tarafa papuçluk koyarız, gözümüzün önünde durur. Pabucu naylon torbaya koyarsın, önüne koyarsın. Pabucu hırsız çalıyor, burada kalabalık olduğu için.

Sirkeci’de cebinden cüzdanı çaldılar diye Sirkeci’den geçmekten vaz mı geçiyorsun? Vapurda çaldılar diye vapura girmekten vaz

mı geçiyorsun? Otobüste çaldılar diye otobüse binmekten vaz mı geçiyorsun? Geçmiyorsun. Bu ne mantık?

“—Hz. Ali Efendimiz’i mescidde hançerlediler.”

Birisi gelmiş, Hz. Ali Efendimiz mescidde olduğu için orada hançerlemiş. Hançerleyeninin eli kırılınsın ama şimdiki mescidin kabahati ne?

Sonra, kötü bir yer olsa Hz. Ali Efendimiz mescide gider miydi? Gittiğine göre, sen de ona tâbi olduğuna göre sen de git! Yani nereden tuttursan akıl mantık almıyor.

Bak Kur’ân-ı Kerîm’de Allah’ın emri var, “Namaz kılın!” diyor.

“—Ca’fer-i Sâdık Hazretleri’ni sever misin?”

“—Severim...”

Biz de severiz, başımızın tacı, hocalarımızın hocası... Silsilemizde adı geçen büyüğümüz.

Ca’fer-i Sâdık Hazretleri’nin kitabını açtık. Gel bak buraya, ne diyor?

“—Târiku’s-salât katlolunur.” diyor.

Sert mübarek... “İnat edip de namazı terk eden kesilir.” diyor.

Buyursunlar, Ca’fer-i Sâdık Hazretlerini sevenler pirincin taşını ayıklasınlar bakalım...

Onun için, Allah’ın helâlleri helaldir, haramları haramdır. Birisi kalkıp da bu helâllere, haramlara aykırı bir şey yaparsa demek ki bozguncu, cahil, fâsık, kasıtlı, dinsiz... Bilerek, hepsini bile bile yapıyorsa demek ki dinsiz, demek ki dinini bozmaya çalışıyor. Belki

aslında hıristiyandır. Belki kıyafet değiştirmiş misyonerdir, papazdır... Her şey olabilir.

Sen bir insanı neyle ölçeceksin, hangi terazide ölçeceksin?

Şeriatin terazisine koyacaksın, söylediği söze bakacaksın, yaptığı işe bakacaksın. Kur'an'a uyarsa iyi, uymuyorsa kötü; şeriata uyuyorsa iyi, uymuyorsa kötü. Bu kadar âşikâr, bu kadar belli.

Allah'ın haram kıldığı bir şeyi hiçbir kimse helâl kılamaz.

Allah mü'minlerin kadınlarının ziynetlerini saklayıp başlarını örtmesini emretmiş. Allah'ın emri, âşikâr. Falanca çıkmış, YÖK'ün başkanı; "Kur'ân-ı Kerîm'de tesettür yoktur." demiş.

Olmaz! Diyanet İşleri Başkanı'na sor bakalım. Her şeyin bir ehli var. Astronomik bir meseleyi gideceğiz Kandilli rasathanesine soracağız. Her şeyin mütehassısı olduğu için.

"—Diyanet İşleri Başkanlığı ne diyor?"

"—Tesettür farzdır." diyor."

O zaman sen sus, "gık" deme.

d. Tedavi Olun!

İbn-i Abbas RA'dan dördüncü hadîs-i şerîfe geçtik. Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:⁵

⁵ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.153, no:11337; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VII, s.117, no:40522; Tahâvî, *Şerhü'l-Maânî*, c.IV, s.323, no:6647; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.V, s.138, no:8280; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdis, c.XXIII, s.165, no:25763.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَدَاوُوا فَإِنَّ اللَّهَ لَمْ يَخْلُقْ دَاءً إِلَّا
خَلَقَ لَهُ شِفَاءً إِلَّا السَّامُ وَالسَّامُ الْمَوْتُ

(طب. عن ابن عباس)

RE. 495/9 (*Yâ eyyühe'n-nâs, tedâvev!*
Feinna'llàhe azze ve celle lem yahluk dâen,
illâ haleka lehû şifâen; ille's-sâmu, ve's-sâmu
el- mevtü.)

(*Yâ eyyühe'n-nâs*) “Ey insanlar, (*tedâvev*)
tedavi olun!”

Tedavi olmak yasak değil, Allah’a karşı gelmek
değil.

“—Allah bir hastalığı vermiş, ne olacaksa olsun...”

Böyle bir mantık olmaz.

(*Feinna'llàhe azze ve celle lem yahluk dâen*)
“Çünkü Allah-u Azze ve Celle, hiçbir hastalık
yaratmamıştır; (*illâ haleka lehû şifâen*) mutlaka
onun şifasını da yaratmıştır.”

Her hastalığın şifası vardır. Demek ki arayacağız.
Ne güzel bizi teşvik ediyor. Kanserin çaresini
arayacağız, cüzzamın çaresini arayacağız.
Başka hastalıkların çaresini arayacağız.

“—Her hastalığın çaresi vardır; (*ille's-sâm*)
ancak ölümün çaresi yoktur.”

Ölüm lazım, ölüm nimet, ölüm terhis, ölüm
düğün, ölüm bayram, ölüm cennet yolunun
kapısı... Ölüm de lâzım. Ölümü niye hor
görüyoruz? O da olacak. Yerine göre, ölüm
kurtuluş... Ölümün çaresi yok.

(*Es-sâmu el-mevtü*) “Sam ölümdür.” diye de o kelimeyi açıklamış. Sâm’ın “ölüm” mânasına geldiğini kesin olarak herkes bilsin diye Efendimiz âşikâr olarak açıklamış.

Yahudiler Peygamber Efendimiz’e geldikleri zaman, ağızlarını biraz kalabalığa getirerek; “*Es-sâmu aleyküm!*” derlermiş. “*Es-selâmu aleyküm!*” diyecekler ya, “Selâm sana olsun!” demeleri lâzım.

Yani “gargaraya getirmek” diyoruz ya...

“—*Es-sâmu aleyküm* ne demek?

“—Sana ölüm olsun, ölüm sana.” demek.

“—Selam sana.” diyecek yerde

“Ölüm sana.” demiş oluyorlar.

Efendimiz nasıl cevap vermiş?

(*Ve aleyküm*) “Size de...” Yani aynen iade...

Tabii çok edepsiz insanlar gelmiş geçmiş. Allah’ın peygamberi, kendi kitaplarında yazılmış.

Peygamber Efendimiz yahudi havrasına gitti. Yanına sahabesinden, mübareklerden (*rıdvânu’llâhi aleyhim ecmaîn*) bazılarını aldı, gitti. Orada dedi ki:

“—Ey yahudi cemaati! Ben Allah’ın CC göndermiş olduğu hak peygamberim. Tevrat’ta size bildirilmiş olan peygamberim. Musa AS’ın size nasihat olarak söylediği peygamberim. İşte şu âyet-i kerîmede şöyle denmiyor mu? Bu âyet-i kerîmede böyle denmiyor mu?” diye Tevrat’ın âyetlerini yahudilere, yahudi ibadethanesi olan havrada hatırlattı.

Hiç cevap vermediler. Tebligâtını yaptıktan sonra Peygamber Efendimiz dışarı çıktı, giderken arkasından Abdullah ibn-i Selâm koştu koştu geldi. O da yahudi hahamlarından idi, dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah! Senin söylediklerin aynen doğrudur! Evet, Tevrat'ta bu âyet-i kerîmeler var ve biz onları okuyoruz. Bir peygamber geleceğini de zaten bekliyorduk. Sen Allah'ın hak peygamberisin. Bunlar kıskançlıklarından, benî İsrail'in, yahudilerin arasından bir peygamber geleceğini umduklarından, sen İsmail AS'in soyundan geldiğinden, hasetlerinden seni kabul edemiyorlar. Yoksa senin peygamber olduğunu evlatlarını bilir gibi biliyorlar.” diyerek kendisi orada müslüman oldu.

Radıyallahu anh, Allah şefaatine erdirsin...

Demek ki, nasibi olan hakkı buluyor, doğru yola geliyor; nasibi olmayan da mahrum kalıyor.

e.Hanımlar Mescide Giderken Süslenmesin!

Sonuncu hadîs-i şerîfi okuyorum, bitiyor:

Bu sonuncu hadîs-i şerîfte Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:⁶

⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.4, no:3991; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.387, no:45033; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.153, no:25743.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ انْهَوْا نِسَاءَكُمْ عَنْ لُبْسِ الزَّيْنَةِ
وَالْتَّبَخُّرِ فِي الْمَسْجِدِ فَإِنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَمْ
يُلْعَنُوا حَتَّى لَبَسَ نِسَاؤُهُمُ الزَّيْنَةَ وَتَبَخَّرَتْن فِي

الْمَسَاجِدِ

(د. عن عائشة)

(*Yâ eyyühe'n-nâs! Inhev nisâeküm an lübsi'z-zîneti ve't-tebahturi fi'l-mescidi, feinne benî isrâîle lem yül'anû, hattâ lebise nisâühümü'z-zînete, ve tebahterne fi'l-mesâcidi.*)

“Ey insanlar! Hanımlarınızı süslü, ziyetli bir şekilde ve alımlı çalımlı bir tarzda mescidde yürümekten men edin. Çünkü İsrailoğulları kadınları mescidlerde süslenip, alımlı çalımlı, kırıta kırıta, kibirli kibirli yürüdüklerinden sonra, Allah'ın lanetine dûçâr oldular, mâruz kaldılar. Onun için hanımlarınıza mâni olun.”

Kadınlar süslenip püslenip mescide gelirse... Allah'ın evi burası... Mescidler, ibadethaneler, Allah'ın ibadet edilen yerleri, mübarek yerler olmuş oluyor. Onlar öyle alımlı çalımlı yürürlerse, orada fitne fesat olur. Hanımlar örtülü olacaklar, usûlüne uygun, sessiz sedasız yürüyecekler. Böyle bir fitne bahis konusu olmayacak.

Dışarıda da öyle olacak. Hanımlar ziyetlerini nâmahremlere gösteremezler.

“–Süsleri, ziyneti kimler içindir?”

Mahremleri içindir. Kolunun bileziğini, nakışını, göğsünün süsünü, desenini, saçının tokasını, ziynetini, örgüsünü ve sairesini nâmahreme gösteremezler. Ancak mahremi olan, nikâhlısı olan kimseye gösterebilirler. Başkasına karşı kapanırlar. İslâm’ın prensibi, sistemi böyle.

“–Avrupa’nın nasıl?”

Avrupa’nın prensibi, kadının olanca imkânı ile dışa karşı süslenmesidir. Yüzünü boyamasıdır, cazip elbiseler giymesidir. Elbisesinin şurasını burasını yırtmaçlı yapmasıdır, açık yapmasıdır, bol yapmasıdır, kısa kol yapmasıdır, kısa etek yapmasıdır.

Modayı görüyorsunuz, ibretle dışarıdan takip ediyorsunuz. Modanın esası kadına bakmayı sağlamaktır. Kadının ilgi çekici olmasıdır. O bakımdan bazen acayip renkler de kullanırlar. Acayip gözlükler, şuraları çıkıntılı, buraları uzantılı... Böyle acayip şeyler de görürsünüz. Çünkü maksat baktırmaktır.

“–İslâm’da maksat neymiş?”

Baktırmamakmış.

“–İslâm neyi düşünüyor?”

İslâm kötülüklerin teşekkülünü bile önlemeyi istiyor.

Sivrisinekler bataklıkta üredikten sonra, sen duvarlarda eline bir tane sineklik al, ‘çat pat’ ‘çat çut’ sinek öldürmeye çalış, baş edemezsin. O bataklıktan o sivrisinekler çıktıktan, uçtuktan sonra senin her tarafını delik deşik sokarlar, seni eleğe çevirirler. Çünkü oradan çok miktarda çıkar. On tanesini öldürsen ötekiler gelip seni haklar. Gece uyku uyutmazlar.

“—Ne yapacaksın?”

“—Bataklığı kurutacaksın.”

İslâm bataklığı kurutuyor. İşi önceden engelliyor, kadına bakılmamayı sağlıyor.

Erkeğe “Kadına bakma!” diye yasak koyuyor, kadına da “Erkeğe bakma!” diye yasak koyuyor. “Haremlik-selâmlık” diyor. “Süslenme, koku sürme!” diyor. “Sürebilirsin ama evinde sürebilirsin.” diyor. Kötülüğü başından engelliyor. Yani bataklık meydana getirmiyor. Böyle bir şeye hiç lüzum kalmıyor.

Eğer bu kötülükler mescidde olursa din yıkılır, din elden gider!

Biz Eyüp Sultan camiine gittik. Eyüp Sultan diyoruz; ama doğrusu Ebû Eyyûb el-Ensârî, Hâlid ibn-i Zeyd Hazretleri’nin mescidine gittik. *Radiya’llàhu anh...* O Peygamber Efendimiz’i evinde misafir etmiş mübarek sahabedir. Allah şefaatine nâil eylesin...

Beldemizin medâr-ı iftihârıdır, başımızın tâ-cıdır. Kıyamet günü biz onun peşinde cennete gideceğiz. Çünkü her beldenin şefaathçisi o beldedeki sahabe olacak, öyle gideceğiz. O bizim başımızda yürüyecek, önümüzde yürüyecek inşallah... Allah bizi yolundan ayırmasın...

Eyüp Sultan Camii'ne gittik. Yanımızda Libya'dan gelmiş profesör, dekan var.

“—Burası da bir sahabe kabridir, burada bir mescid yapılmış, Peygamber Efendimiz SAS'in mübarek ashâbı (*rıdvânu'llâhi aleyhim ecmaîn*) buralara kadar gelmişler...” diye Arap profesöre göstermek için gittik.

Avluda duruyoruz. 16-17 yaşlarında bir kız, bir küçük çocuğun peşinde koşuyor. “Aman çocuk düşmesin!” diye koşturuyor koşturuyor, eğiliyor kalkıyor filan... Yanımda da teknik üniversiteden bir hoca var. O gitti kızın yanına:

“—Kardeşim, böyle yapmayın!” dedi.

Kız yaz günü olduğu gibi japone kol, açık yaka, kısa etek giymiş. O bebeği de tutacağım diye eğiliyor kalkıyor, oturuyor... Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretlerinin türbesine yakışan vakar, ruhâniyet, caminin avlusuna yakışan hal nerede, bu kızcağızın yaptığı hareket nerede?

Dedi ki:

“—Kardeşim, böyle yapma! Bu kıyafetin buraya uygun olmamış.”

“—Olsun, benim kalbim temiz.” diyor.

Her yerde bunu öğretmişler. Senin kalbinin temizliği yetmez! Hakikaten aptal bir insan olduğun belli, tamam. Bön bir insan, işi bilmiyor. Ama etrafındaki insanların kalbi temiz olmaz. O zaman mahallenin bütün çocukları insanın peşine takılır. Yanlış bir iş olur, doğru bir iş olmaz.

İslâm böyle şeye fırsat vermiyor. “Örtün.” diyor. “Uzun örtün.” diyor. Millet buna kızıyor.

Biz mecmuamızda “Kadınlara ayrı otobüs tahsis edilsin!” dedik, bir kampanya başlattık. Kadınlara ayrı otobüs, fena mı olur? Çok iyi olur. Kadınlar bir otobüse binerler, itme kakma olmaz, edepsizlik olmaz. Kadınlar da rahat eder, erkekler de rahat eder.

Başka yazarlar bize karşı çıkmışlar, cevap yazmışlar: Ya birisi çarşaf giyip kadın otobüsüne binerse... Mantığa bak! Al müzeye koy, al işte görülmemiş bir mantık, Merih’ten gelmiş bir mantık... Ya bir erkek çarşaf giyerse, oraya girerse...

Allah ıslah etsin... İnsanın kafası ters çalıştı mı, kafası çalışmadı mı ne yapsan kıymeti olmuyor.

El-hamdü lillâh, herkesin aklı vardır muhterem kardeşlerim!

Delinin bile aklı vardır. Ama ona deli aklı derler.

“–Delinin aklı var mı, yok mu?”

“–Var...”

“–Nasıl akıl?”

“–Deli aklı...”

“–Peki, akıllının aklı nasıl olması lazım?”

“–Akl-ı selîm olması lâzım!”

“–Akl-ı selîm ne demek?”

“–Her türlü arızadan, bozukluktan, çarpıklıktan selâmette olan akıl demek.”

Allah bize akl-ı selîm, kalb-i selîm, hiss-i selîm, zevk-i selîm nasib eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

25. 10. 1987 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

